

Sygn. akt I CSK 446/06

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący)

SSN Gerard Bieniek

SSN Marek Sychowicz (sprawozdawca)

Protokolant Ewa Krentzel

w sprawie z powództwa A. Spółki z o.o. w W.

przeciwko D. D. S.A. w W.

z udziałem interwenienta ubocznego G. Spółki z o.o. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 21 lutego 2007 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 czerwca 2006 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powódka – A. sp. z o.o. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego – D. kwoty 240 000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu tytułem potrójnej wysokości wynagrodzenia za wykorzystanie przez pozwanego, z naruszeniem jej autorskich praw majątkowych, opracowanych przez nią materiałów reklamowych.

Rozpoznający sprawę w postępowaniu odrębnym – postępowaniu w sprawach gospodarczych, z udziałem interwenienta ubocznego – G., Sąd Okręgowy w W. ustalił, że w związku z zamierzaną kampanią reklamową dotyczącą budowanego osiedla mieszkaniowego, pozwany zwrócił się m.in. do powódki z propozycją przygotowania tej kampanii. W toku kontaktów nawiązanych przez strony powódka przekazała pozwanemu opracowane przez siebie projekty reklam w formie wydruków komputerowych oraz na płycie CD. Przygotowanie kampanii reklamowej pozwany powierzył innej agencji reklamowej. Między stronami nie doszło do zawarcia żadnej umowy. Pozwany zamieścił w „[...]”, okresie od dnia 7 listopada do dnia 6 grudnia 2001 r., reklamy prowadzonej przez siebie inwestycji, w których wykorzystane zostały projekty opracowane przez powódkę. W ocenie Sądu Okręgowego miały one charakter utworu w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 ze zm.; dalej – „pr.aut.”) i zamieszczenie ich w gazecie stanowi zawinione przez pozwanego naruszenie autorskich praw majątkowych przysługujących powódce. Przyjmując, że powódka w pozwie wskazała, że kwota 80 000 zł stanowi stosowne wynagrodzenie za wykorzystanie przez pozwanego jej utworu, do którego przysługują jej autorskie prawa majątkowe i że w odpowiedzi na pozew pozwany nie zakwestionował wysokości dochodzonego roszczenia, Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 2 sierpnia 2005 r., na podstawie art. 79 ust. 1 pr. aut., zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 240 000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 27 sierpnia 2002 r. i oddalił powództwo w pozostałej części (co do odsetek za okres sprzed wymienionej daty).

Po rozpoznaniu apelacji pozwanego i interwenienta ubocznego Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 20 czerwca 2006 r. zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w części uwzględniającej powództwo i powództwo oddalił. Sąd Apelacyjny

zaakceptował pogląd Sądu pierwszej instancji co do tego, że projekty reklam opracowane przez powódkę miały oryginalny i twórczy charakter i że wykorzystanie ich przez pozwanego było zawinionym naruszeniem autorskich praw majątkowych powódki. Zdaniem Sądu Apelacyjnego pozwany w odpowiedzi na pozew, kwestionując zasadę swej odpowiedzialności, zakwestionował wysokość dochodzonego roszczenia. Uczynił to także interwenient uboczny w złożonym przez siebie pierwszym piśmie procesowym. Odwołując się do twierdzeń stron podanych w toku dalszego postępowania oraz zeznań osób przesłuchanych za strony Sąd Apelacyjny uznał, że kwoty przez nie wymienione bądź wskazywały na wysokość wynagrodzenia za przygotowanie całej kampanii reklamowej, bądź brak podstaw do przyjęcia, że dotyczyły wynagrodzenia za projekty reklam opracowanych przez powódkę, które wykorzystane zostały przez pozwanego. Wobec tego, że powódka nie udowodniła wysokości należnego jej wynagrodzenia, powództwo należało oddalić.

Wyrok Sądu Apelacyjnego powódka zaskarżyła skargą kasacyjną. Podstawę skargi stanowią: naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 79 ust. 1 pr. aut. oraz naruszenie przepisów postępowania – art. 229, 230, 322, 328, 382, 386, 479¹⁴ § 2 k.p.c. i tego ostatniego przepisu w zw. z art. 79 k.p.c. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwany i interwenient uboczny wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej względnie jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawach rozpoznawanych w postępowaniu odrębnym dotyczącym spraw gospodarczych w pozwie powód jest obowiązany podać wszystkie twierdzenia oraz dowody na ich poparcie pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku postępowania, chyba że wykaże, iż ich powołanie w pozwie nie było możliwe albo że potrzeba powołania wynikła później (art. 479¹² § 1 k.p.c.). Wymaganie od powoda wskazywania już w pozwie dowodów – i to wszystkich – na okoliczności, które według jego przekonania opartego na rozsądnej ocenie stosunku pomiędzy stronami, w związku z którym doszło do wytoczenia powództwa, nie są sporne i nie będą kwestionowane przez pozwanego (art. 229,

230 k.p.c.), jest jednakże wymaganiem nieuzasadnionym. Jeżeli okaże się, że wbrew oczekiwaniu powoda, pozwany w odpowiedzi na pozew zaprzeczy twierdzeniom pozwu co do określonych okoliczności (art. 479¹⁴ § 2 k.p.c.), to dopiero wówczas powstaje potrzeba – w rozumieniu art. 479¹² § 1 k.p.c. – powołania przez powoda dowodów na poparcie twierdzeń pozwu co do tych okoliczności.

W pozwie wniesionym w sprawie, w której rozpoznawana jest skarga kasacyjna, powódka nie powołała dowodów na okoliczność wysokości wynagrodzenia należnego za projekty reklam przez nią opracowanych, które wykorzystane zostały przez pozwanego. W odpowiedzi na pozew (a nawet w toku dalszego postępowania) pozwany (tak jak i w pierwszym wniesionym w sprawie piśmie procesowym i w dalszym toku postępowania interwenient uboczny) nie podniósł żadnych zarzutów kwestionujących tę wysokość. Jednakże pozwany (i interwenient uboczny) niewątpliwie wysokości tej nie przyznał (art. 229 k.p.c.). W świetle twierdzeń pozwanego podanych w toku dalszego postępowania i zeznań osób przesłuchanych za strony, nie było też podstawy do uznania, że pozwany wysokość tę przyznał (art. 230 k.p.c.).

Ciężar udowodnienia wysokości dochodzonego w sprawie wynagrodzenia spoczywał na powódce (art. 6 k.c.). W sytuacji, gdy wobec obowiązującej w postępowaniu w sprawach gospodarczych prekluzji co do twierdzeń, dowodów i zarzutów (art. 479¹² § 1 i art. 479¹⁴ § 2 k.p.c.), Sąd Apelacyjny uznał za możliwe odwołanie się – co do wysokości tego wynagrodzenia – do twierdzeń stron podanych po wniesieniu pozwu i odpowiedzi na pozew oraz do zeznań osób przesłuchanych za strony, ten materiał powinien być wzięty za podstawę ustalenia wysokości tego wynagrodzenia (art. 382 k.p.c.). Z materiału tego wynika wysokość wynagrodzenia za przygotowanie całej kampanii reklamowej, zapłacenie którego wchodziłoby w grę w razie zawarcia umowy między stronami, wysokość wynagrodzenia jaka została umówiona pomiędzy pozwanym a interwenientem ubocznym, a także wysokość wynagrodzenia za reklamy opracowane przez powódkę i wykorzystane przez pozwanego, którego domagała się powódka i którego gotowość zapłacenia wyrażał pozwany. Ponieważ materiał ten nie dawał możliwości ścisłego określenia wysokości wynagrodzenia, zastosowanie znaleźć

powinien art. 322 k.p.c. Przepis ten pozwala bowiem na zasądzenie przez sąd, według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, stosownego wynagrodzenia na podstawie art. 79 ust. 1 pr. aut., gdy ścisłe udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2004 r., II CK 90/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 66).

Trudno zaakceptować wyrok, który stwierdza zawinione naruszenie autorskich praw majątkowych a mimo to oddala powództwo o zasądzenie potrójnej wysokości stosownego wynagrodzenia (art. 79 ust. 1 pr. aut.) ze względu na nieudowodnienie wysokości tego wynagrodzenia przez powódkę, jeżeli zebrany w sprawie materiał pozwala, przy zastosowaniu art. 322 k.p.c., na ustalenie odpowiedniej sumy wynagrodzenia i zasądzenie jej.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy uznał skargę kasacyjną za zasadną i orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 zd. pierwsze i art. 398²¹ w zw. z art. 108 § 2 k.p.c.).